

UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ, FARMACIE, ȘTIINȚE ȘI TEHNOLOGIE
„GEORGE EMIL PALADE” DIN TÎRGU MUREȘ

ȘCOALA DE STUDII DOCTORALE

Rezumat Teza de doctorat

**Titlu: Relația dintre stilul personologic și abilitățile de comunicare în
mediul medical**

Doctorand **Nicoleta-Silvia Suci**

Conducător de doctorat **Cristina Oana Mărginean**

UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ,
FARMACIE, ȘTIINȚE ȘI TEHNOLOGIE
„GEORGE EMIL PALADE”
DIN TÂRGU MUREȘ

TÎRGU MUREȘ 2022

Introducere: Ocupația de medic reprezintă una din cele mai provocatoare profesii atât din perspectiva cunoștințelor medicale aplicate atât din punct de vedere al procesului de tratare a pacienților cât și din perspectiva personalizării actului medical în funcție de individualitatea morfofuncțională a fiecărui pacient. În acest context, se distinge necesitatea asigurării unor îngrijiri/servicii medicale centrate pe pacient și care totodată să dea o perspectivă a actului medical bazată atât pe concepte și protocoale medicale/clinice, cât și individualizată în funcție de așteptările, nevoile și personalitatea pacientului. Practica clinică ne demonstrează faptul că relația medic-pacient este una complexă care cuprinde nu doar interacțiunea cu pacientul, dar și cea cu familia sau aparținătorii acestuia. Modul în care medicul va transmite anumite informații de ordin medical, reprezintă una dintre cele mai importante componente ale comunicării dintre medic și pacient. Trebuie spus faptul că acest tip de comunicare are implicații directe inclusiv în practica medicală/actul medical, în privința alegerii de către medic a unor proceduri terapeutice complete și eficiente. Nu în ultimul rând, comunicarea cu pacientul și familia acestuia trebuie să se realizeze printr-un limbaj coerent, clar, fără folosirea jargoanelor, toate acestea în scopul eliminării unor posibile distorsiuni de comunicare ce pot surveni în interacțiunea medic-pacient. Dezvoltarea acestor abilități de comunicare începe odată cu alegerea specialității medicale, un proces complex, reprezentând o etapă profesională majoră în viața fiecărui medic. În acest context, este extrem de important pentru cadrele didactice din învățământul preclinic și mai ales cel clinic, să cunoască tipologiile de personalitate ale studentului, pentru a reuși să-l ghideze în ceea ce privește alegerea viitoarei specialități medicale. Mai mult, în raport cu profilul dimensional al personalității studentului, profil care l-ar recomanda pentru alegerea unui anumit tip de specialitate, în cazul în care se constată faptul că există incongruențe se pot folosi sedințe în care să fie aplicate tehnici de coaching și/sau interviu motivațional în scopul rezolvării acestei ambivalențe. Acest lucru se recomandă a fi făcut în raport cu dimensiunile de personalitate ale viitorului medic, alegerea optimă a specialității și dezvoltarea unor abilități în raport cu propria personalitate, reprezentând elementul cheie în dezvoltarea profesională ulterioară a acestuia. În concluzie, alegerea unei specialități medicale în raport cu propria personalitate a studentului la medicină, contribuie la creșterea calității și a interacțiunii medic-pacient, și contribuie la atingerea performanțelor profesionale și la optimizarea eficienței privind rezultatele terapeutice în cazul viitorilor pacienți.

Teza de doctorat cuprinde o parte generală, structurată pe patru capitole, în care sunt prezentate trăsăturile de personalitate, modul în care acestea sunt analizate, și implicațiile pe care le au în domeniul medical. **Contribuția personală** cuprinde trei studii prospective.

Primul studiu a plecat de la ipoteza că diferitele tipuri de personalitate au un impact pozitiv sau negativ asupra obținerii abilităților de comunicare, foarte importante pentru studenții facultăților de medicină, influențând modul de comunicare cu pacientul, judecata medicală, complianța și aderența pacienților la tratament, precum și succesul academic. Obiectivul studiului a fost de a evalua nivelul de creativitate și trăsăturile de personalitate ale studenților de la facultățile de medicină folosind testele DECAS și BWAS. Studiul a fost prospectiv transversal și a inclus 119 studenți ai Facultății de Medicină Generală și ai Facultății Medicină Dentară care au completat chestionarele DECAS și BWAS în perioada noiembrie 2020 – iulie 2021. Pe acest lot a fost evaluat nivelul de creativitate și trăsăturile de personalitate ale studenților și au fost stabilite corelații cu vârsta, cu tipurile de personalitate și evaluarea comparativă între studenții din anii clinici și preclinici.

Obiectivul celui de **al doilea studiu**, derulat în perioada iulie-decembrie 2021, a fost de a evalua nivelul de creativitate și trăsăturile de personalitate pentru rezidenții Universității de

Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie din Târgu Mureș folosind chestionarele DECAS și BWAS. Acest studiu a fost de asemenea prospectiv transversal efectuat pe 28 rezidenți ai Facultății de Medicină Generală, indiferent de tipul de specialitate, care au completat ambele chestionare DECAS și BWAS. Am evaluat nivelul de creativitate și trăsăturile de personalitate ale rezidenților și am stabilit corelații între inventarul de personalitate DECAS, scala BWAS și vârstă, respectiv am identificat corelațiile dintre diferitele tipuri de personalitate ale rezidenților.

Ipoieza **celui de al treilea studiu** a plecat de la compararea trăsăturilor de personalitate ale studenților de la Facultățile de Medicină și tinerii rezidenți. Obiectivul principal al studiului a fost de a evalua corelația dintre inventarul de personalitate DECAS și scala BWAS între studenți și rezidenți. Studiul a fost prospectiv comparativ între 28 de medici rezidenți și 119 studenți de la Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie Tg. Mureș în perioada iulie 2021 – decembrie 2021, care au acceptat să completeze chestionarele BWAS și DECAS pentru evaluarea creativității și personalității lor. Obiectivul principal al studiului a fost de a evalua corelația dintre inventarul de personalitate DECAS și scala BWAS între studenți și rezidenți.

Concluzii generale: Conform acestei cercetări doctorale, am observat că sexul feminin prezintă un nivel mai mare de Stabilitate emoțională comparativ cu sexul masculin. Prin compararea studenților din anii preclinici cu cei din anii clinici, am identificat un nivel mai mare de Extraversiune la cei din anii preclinici, și un declin al creativității o dată cu vârsta. În cazul studenților, o Deschidere mai mare a dus la un nivel mai mare de Extraversiune și Stabilitate emoțională, în timp ce Extraversiunea mai exprimată a implicat o Agreabilitate mai scăzută, observând în același timp o influență puternică a Stabilității emoționale asupra creativității. În ceea ce privește studenții din anii preclinici, conștiinciozitatea a fost influențată de vârstă. Deschiderea rezidenților a implicat un nivel mai crescut de Extraversiune, însă în același timp i-a determinat pe aceștia să fie mai puțin agreabili. În plus, studiul nostru a demonstrat în cazul rezidenților că Agreabilitatea acestora este influențată în mod negativ de Conștiinciozitate, în schimb rezidenții mai conștiincioși au dovedit un nivel mai mare de creativitate.

Originalitatea tezei constă în evaluarea trăsăturilor de personalitate ale studenților de la Facultățile de Medicină Generală și Medicină Dentară demonstrând că există diferențe majore între aceștia, care trebuie adresate corespunzător. De asemenea am evaluat dimensiunile de personalitate ale rezidenților demonstrând că există corelații între diferitele trăsături de personalitate ale acestora cu implicații majore în ceea ce privește actul medical desfășurat în practica clinică. Astfel, caracterul inovativ al acestui studiu se oglindește în sublinierea unei necesități vitale atât pe plan personal vizând creșterea performanței medicale individuale, cât și pe plan socio-economic prin îmbunătățirea constantă a serviciilor de sănătate și a scăderii costurilor legate de acestea prin aplicarea unui act medical centrat pe pacient și relația medic-pacient. Această cercetare a comparat trăsăturile de personalitate ale studenților cu cele ale rezidenților pentru a sublinia modificarea personalității în funcție de contextul social și situațiile impuse de profesie, evidențiind încă o dată că această teză este una caracterizată de inovație atât în domeniul învățământului medical universitar, cât și post-universitar. Având în vedere cele evidențiate de prezenta lucrare, putem afirma fără a greși că instruirea prin cursuri de educare a personalității sunt absolut necesare atât pe durata anilor de învățământ universitar, cât și pe perioada rezidențiatului pentru a preîntâmplina situațiile dificile care pot surveni în viața tinerilor medici și care pot fi soluționate doar printr-o abordare la baza căreia să existe o comunicare eficientă între medic și pacient strict dependentă de trăsăturile de personalitate ale medicului.